

VODIČ KROZ KOMUNALNE USLUGE OPŠTINE DERVENTA

Kome je namijenjen ovaj Vodič?

Vodič koji je pred Vama namijenjen je građanima, korisnicima javnih usluga iz oblasti komunalnih djelatnosti kao informator o načinu pružanja usluga.

U prvom dijelu Vodiča predstavljene su komunalne usluge, njihova podjela, mjesto i uloga opštinskih vlasti u pružanju komunalnih usluga, kao i način prikupljanja finansijskih sredstava za njihovo redovno obavljanje.

U drugom dijelu Vodiča akcenat je stavljen na četiri javne usluge iz oblasti komunalnih djelatnosti sa kojima se građani najčešće susreću a to su:

1. Usluga vodosnabdijevanja, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda,
2. Sakupljanje i odvoz smeća iz stambenih prostora,
3. Izgradnja i održavanje javnih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima,
4. Upravljanje javnom rasvjetom.

Šta su komunalne usluge?

Komunalnim uslugama smatra se pružanje usluga, proizvodnja i isporuka proizvoda kojima se zadovoljavaju svakodnevne životne potrebe stanovništva i pravnih lica u jednom naselju. Komunalne usluge su sastavni dio javnih usluga koje je opština dužna da pruži svojim građanima.

Ko je nadležan za obavljanje komunalnih usluga?

Nadležnost nad nekim javnim uslugama (obrazovanje, zdravstvena i socijalna zaštita itd.) je podijeljena između opštine i viših nivoa vlasti, ali su komunalne usluge u isključivoj nadležnosti opštine. Rukovodstvo opštine je dužno obezbijediti kvalitet, obim, dostupnost i kontinuitet u pružanju komunalnih usluga, a u skladu sa zakonskim obavezama i raspoloživim sredstvima.

Opština, vlastitim odlukama, propisuje uslove i način pružanja komunalnih usluga, odlučuje o tome kome će povjeriti pružanje pojedine komunalne usluge, cijenu i način naplate usluge.

Podjela komunalnih usluga?

Po načinu kako se mjere i naplaćuju od korisnika, komunalne usluge dijelimo na:

- usluge *individualne komunalne potrošnje*, i
- usluge *zajedničke komunalne potrošnje*.

Komunalne usluge za koje je moguće izmjeriti koliko je proizvoda ili usluge „potrošeno“ (voda za piće, grijanje, odvoz smjeća itd.) su usluge individualne komunalne potrošnje. Usluge za koje se ne može utvrditi koliko ih pojedini građani ili domaćinstva koriste su komunalne usluge zajedničke komunalne potrošnje (čišćenje grada, uređenje zelenih površina u gradu, javna rasvjeta itd.).

U komunalne usluge **individualne komunalne potrošnje** ubrajaju se:

- Proizvodnja i isporuka vode
- Prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda
- Proizvodnja i isporuka toplotne energije
- Zbrinjavanje otpada iz stambenih i poslovnih prostora
- Upravljanje javnim prostorima za parkiranje vozila
- Održavanje javnih toaleta
- Upravljanje kablovskim kanalizacijama za komunikacijske kablove i sisteme
- Tržnička djelatnost
- Pogrebna djelatnost
- Dimnjačarska djelatnost
- Javni prevoz lica u gradskom i prigradskom saobraćaju

„Zakon o komunalnim djelatnostima Republike Srpske“

U komunalne usluge **zajedničke komunalne potrošnje** ubrajaju se:

- Čišćenje javnih površina u naseljenim mjestima
- Održavanje, uređenje i opremanje javnih zelenih i rekreativnih površina
- Održavanje javnih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima
- Odvođenje atmosferskih padavina i drugih voda sa javnih površina
- Javna rasvjeta u naseljenim mjestima
- Djelatnosti zoohigijene

„Zakon o komunalnim djelatnostima Republike Srpske“

Ko pruža komunalne usluge?

Za potrebe pružanja komunalnih usluga, opština može osnovati javno komunalno preduzeće ili te poslove povjeriti nekom privrednom subjektu (privatno ili javno preduzeće) provođenjem procedure javne nabavke.

Kako se finansiraju komunalne usluge?

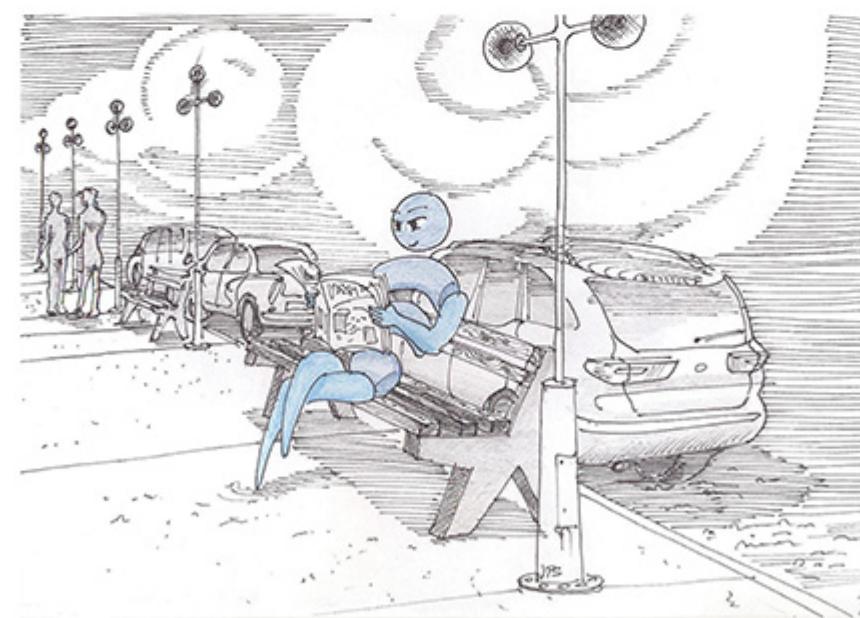
Sredstva za pružanje komunalnih usluga individualne komunalne potrošnje obezbjeđuju se iz cijene komunalne usluge. Cijenu komunalne usluge predlaže davalac komunalne usluge (npr. javno komunalno preduzeće), a saglasnost na utvrđenu cijenu daje nadležni organ opštine (npr. skupština opštine).

Kada su u pitanju komunalne usluge zajedničke komunalne potrošnje, sredstva za pružanje ovih usluga obezbjeđuju se iz komunalne naknade i drugih prihoda budžeta opštine. Komunalnu naknadu opština uvodi za svoje građane u cilju obezbjeđenja sredstava za pokrivanje troškova komunalnih usluga zajedničke komunalne potrošnje. U opštinama gdje postoji obaveza plaćanja komunalne naknade, osnov za njen obračun je jedinica izgrađene korisne površine (m^2) za stambeni, poslovni i pomoćni prostor, a visinu naknade određuje nadležni opštinski organ.

Dobre prakse u pružanju komunalnih usluga?

- **Redovne konsultacije sa građanima** – o uslugama koje dobijaju
- **Jasne norme** – nivo kvalitete usluge koji se može očekivati
- **Jednak pristup uslugama** – svi građani trebaju da imaju podjednak pristup uslugama
- **Pravovremena informisanost** – redovne informacije posredstvom sredstava informisanja o kvalitetu usluga
- **Mogućnost za pohvale i pritužbe** – otvoreni i dostupni kanali za pohvale i pritužbe
- **Vrijednost dobijenih usluga** – sve usluge se moraju tehnološki i ekonomski opravdati tako da je građanima jasno zašto plaćaju određenu vrijednost za pojedine usluge

1. Snabdijevanje pitkom vodom, odvod i prečišćavanje otpadnih voda

Za dostupnost i kvalitet usluge snabdijevanja pitkom vodom i odvodnjom i prečišćavanjem otpadnih voda nadležna i odgovorna je opština. Za potrebe pružanja ove usluge opština može da:

- Zadrži operativnu nadležnost (jedno od odjeljenja opštine je zaduženo za pružanje ove usluge),
- Formira javno komunalno preduzeće (najčešći slučaj), ili da
- Poslove povjeri privrednom subjektu (javnom ili privatnom) koji je u mogućnosti da ovu uslugu vrši u skladu sa zakonskim odredbama.

„Proizvodnja i isporuka vode obuhvata sakupljanje, prečišćavanje i isporuku vode korisnicima za piće i druge potrebe, vodovodnom mrežom do mjernog instrumenta uključujući i mjerni instrument“.

„Prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda obuhvata sakupljanje iskorišćenih voda od priključaka korisnika na zajedničku kanalizacionu mrežu, odvođenje kanalizacionom mrežom, prečišćavanje i ispuštanje iz mreže kao i čišćenje septičkih jama“.

„Zakon o komunalnim djelatnostima Republike Srpske“

Na prostoru opštine Derventa, ova komunalna usluga povjerena je komunalnom preduzeću „Komunalac“ AD Derventa. Za svoj rad „Komunalac“ AD Derventa redovno podnosi izvještaj Skupštini opštine Derventa.

Cijena usluge proizvodnje i isporuke vode za domaćinstva utvrđena je u iznosu od 0,91 KM/m³ (sa PDV-om) isporučene vode dok je cijena usluge prečišćavanja i odvođenja otpadnih voda 0,29 KM/m³ (sa PDV-om). U slučaju da korisnici ove usluge nemaju ugrađene vodomjere, cijena za ovu uslugu utvrđuje se kao paušal u iznosu cijene 7 KM po svakom prijavljenom članu domaćinstva za svaki mjesec.

Kontakt podaci:
Komunalac AD Derventa
Njegoševa 1
74400 Derventa
Telefon: 053 333 466
Telefaks: 053 331 680
www.komunalacderventa.com

2. Sakupljanje i tretiranje komunalnog otpada

Usluga zbrinjavanja otpada iz stambenih i poslovnih prostora spada u red usluga **individualne komunalne potrošnje**. Za potrebe obavljanja ove komunalne usluge opština može da formira javno komunalno preduzeće ili da te poslove povjeri privrednom subjektu (javnom ili privatnom) koji je u mogućnosti da ovu uslugu vrši u skladu sa zakonskim odredbama.

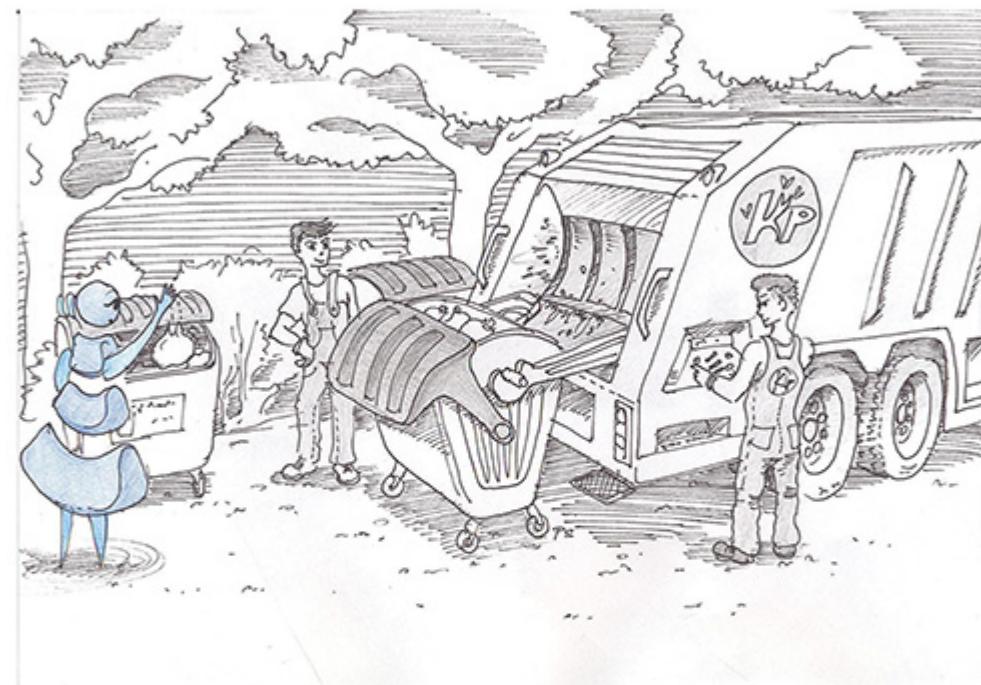
„Komunalna usluga zbrinjavanja otpada iz stambenih i poslovnih prostora obuhvata poslove prikupljanja, odvoženja, deponovanja, uništavanja ili prerade otpada, osim industrijskog otpada i opasnih materija, kao i održavanje deponije“.

“Zakon o komunalnim djelatnostima Republike Srpske”

Cijena usluge zbrinjavanja otpada iz stambenih prostora za domaćinstva utvrđuje se paušalno, u zavisnosti od korisne stambene površine koju domaćinstvo koristi, bez obzira na broj članova koji sačinjavaju to domaćinstvo. Raspon cijena je:

- **6,00 KM za domaćinstva do 50 m²**
- **8,00 KM za domaćinstva 50-100 m²**
- **10,00 KM za domaćinstva od 100 m².**

Na prostoru opštine Derventa ova komunalna usluga povjerena je komunalnom preduzeću „Komunalac“ AD Derventa. Slično kao i sa uslugom vodosnabdijevanja, „Komunalac“ AD Derventa redovno podnosi izvještaj o radu Skupštini opštine Derventa.

Kontakt podaci:
Komunalac AD Derventa
Njegoševa 1
74400 Derventa
Telefon: 053 333 466
Telefaks: 053 331 680
www.komunalacderventa.com

3. Održavanje javnih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima

Usluga održavanja javnih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima pripada komunalnim uslugama zajedničke komunalne potrošnje. Obuhvat ove usluge definiše se dokumentima koje predlaže nadležno odjeljenje u okviru opštine (najčešće je to odjeljenje za stabeno – komunalne poslove). Glavni dokument za određivanje obuhvata ove usluge je *Program zajedničke komunalne potrošnje*.

„Održavanje javnih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima obuhvata popravke i modernizaciju ulica, pločnika, trgova, objekata za javnu rasvjetu i vertikalne i horizontalne saobraćajne signalizacije“.

„Zakon o komunalnim djelatnostima Republike Srpske“

Program zajedničke komunalne potrošnje, na godišnjem nivou, odobrava skupština opštine a pored održavanja gradskih ulica njime se uređuje čišćenje javnih saobraćajnih površina u gradu (zimska služba i čišćenje ulica), održavanje i uređivanje javnih zelenih površina, održavanje javnih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima (horizontalna i vertikalna signalizacija), sanacija udarnih rupa, odvođenje atmosferskih padavina i drugih voda sa javnih površina, održavanje i modernizacija objekata zajedničke komunalne potrošnje (dekoracija grada, klupe, ljljaške, šahtovi i sl.), javna rasvjeta u naseljenim mjestima i djelatnosti zoohigijene.

U svrhu naplate komunalne naknade urbano gradsko područje Dervente je podijeljeno na 6 zona i Odlukom o komunalnoj naknadi njena visina je utvrđena u rasponu od 0,13 KM/m² za I zonu (najurbanije) do 0,025 KM/m² za VI zonu (prigradsko područje).

Finansiranje održavanja ulica i trotoara u naseljenim mjestima vrši se iz sredstava prikupljenih od komunalne naknade i drugih izvornih prihoda opštine (naknada za korišćenje dobara od opštег interesa, prihod od poreza na nepokretnosti i dijela naknade za date koncesije).

Imajući u vidu prirodu poslova koji su neophodni za vršenje ove usluge, kao i njihovu dinamiku, za potrebe vršenja ove usluge opština angažuje privredne subjekte koji su sposobni za vršenje ove komunalne usluge.

U 2012. godini, većinu poslova po osnovu održavanja javnih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima vršila su preduzeća d.o.o. „BS Inžinjering“, d.o.o. „Kolor B“ Derventa, d.o.o. „GEOKOP“ Derventa, MG „MIND“ Mrkonjić Grad.

Pored komunalne usluge održavanja ulica i trotoara, koja se pruža u užem gradskom području, bitno je pomenuti i javnu uslugu održavanja lokalnih puteva, koja se tiče ostalog područja opštine.

Održavanje lokalnih puteva (seoski, poljski i drugi)

Kada je u pitanju održavanje lokalnih puteva (seoski, poljski i drugi nekategorisani putevi - u skladu sa *Odlukom o razvrstavanju, upravljanju i zaštiti lokalnih i nekategorisanih puteva i ulica*), Opština donosi *Program sanacije i održavanja lokalnih putnih pravaca na području opštine*, na godišnjem nivou, koji odobrava skupština opštine. Na prostoru opštine Derventa, u 2012. godini ovu uslugu vršilo je preduzeće d.o.o. „GEOKOP“ Derventa.

Izgradnja ulica i puteva

Izgradnja ulica i puteva, kao i drugih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima, reguliše se *Programom kapitalnog investiranja na području opštine*, koji se takođe donosi na godišnjem nivou, a koji odobrava skupština opštine.

„Zakon o komunalnim djelatnostima Republike Srbije“

Kontakt podaci:

Opština Derventa

Odsjek za inspekcijske poslove

Telefon: 053 315 187

Telefaks: 053 315 189

Dežurni telefon:

065 405 805

(od 08:00 do 18:00 časova)

Kontakt podaci:

Opština Derventa

Odjeljenje za stambeno komunalne poslove

Telefon: 053 315 156

Telefaks: 053 315 145

4. Upravljanje javnom rasvjetom

Usluga upravljanja objektima i uređajima javne rasvjete pripada grupi komunalnih usluga zajedničke komunalne potrošnje, samim tim, njeno finansiranje vrši se iz komunalne naknade kao i drugih izvornih prihoda opštine.

„Javna rasvjeta obuhvata uslugu osvjetljavanja saobraćajnica i drugih javnih površina u naseljenim mjestima“.

“Zakon o komunalnim djelatnostima Republike Srbije“

Za potrebe održavanja javne rasvjete (popravak kvarova i zamjenu rasvjetnih tijela), opština raspisuje konkurs i angažuje kvalifikovano preduzeće, poštujući proceduru javne nabavke. U 2012. godini ovu uslugu na prostoru opštine Derventa vršila su preduzeća: SP „Frigolektro“ Velika Sočanica, d.o.o. „IEG“ Brčko i d.o.o. „Elmont“ Bijeljina.

Opština Derventa raspolaže sa 2067 rasvjetnih tijela, a ukupna dužina mreže javne rasvjete je nešto duža od 80 km. Za troškove električne energije u 2012. godini izdvojeno je oko 201.000 KM dok je za potrebe održavanja postojeće mreže javne rasvjete izdvojeno oko 34.000 KM.

Izgradnja nove ulične rasvjete u naseljenim mjestima regulisana je *Programom kapitalnih investicija* opštine.

Za prijavu problema sa isporukom ove usluge, nadležno je Odjeljenje za stambeno komunalne poslove ili Odjeljenje za inspekcijske poslove u sklopu Administrativne službe Opštine Derventa.

Kontakt podaci
Opština Derventa
Odjeljenje za stambeno komunalne poslove
Telefon: 053 315 156
Telefaks: 053 315 145

Kontakt podaci:
Opština Derventa
Odsjek za inspekcijske poslove
Telefon: 053 315 187
053 315 189
Dežurni telefon: 065 405 805
(od 08:00 do 18:00 časova)

O projektu „Javno o javnim uslugama“

Projekat „Javno o javnim uslugama“ fokusiran je na pitanje odgovornosti lokalnih vlasti za kvalitet i dostupnost javnih usluga na lokalnom nivou. Odsustvo prakse praćenja rada lokalnih vlasti i mjerena njihove efikasnosti u oblasti pružanja javnih usluga, odsustvo dijaloga između građana i organizacija civilnog društva i predstavnika lokalnih vlasti o tim pitanjima kao i nedovoljan kapacitet građana i organizacija civilnog društva da se aktivnije uključe u zastupanje interesa građana u oblasti pružanja javnih usluga, samo su neki od razloga zbog kojih je projekat „Javno o javnim uslugama“ pokrenut.

Suština projekta „Javno o javnim uslugama“ jeste da:

- obezbijedi relevantne informacije o pružaocima javnih usluga na lokalnom nivou,
- inicira dijalog između građana i pružalaca tih usluga, i
- ojača kapacitete organizacija civilnog društva i građana o procesu kreiranja i realizacije javnih politika na okalnom nivou.

Projekat „Javno o javnim uslugama“ biće realizovan na području 6 opština (Dervente, Gračanice, Maglaja, Modriče, Šamca i Teslića). Finansijska sredstva za realizaciju projekta obezbiđena su od strane Fonda otvoreno društvo u Bosni i Hercegovini.

make development possible

Centar za menadžment, razvoj i planiranje
MDP Inicijative
tel: +387 53 20 371
fax: +387 53 200 373
e-mail: info@mdpinicijative.ba
www.mdpinicijative.ba

MDP
INICIJATIVE

Open
Society Fund
Bosnia & Herzegovina

Fond
otvoreno društvo
Bosna i Hercegovina

O organizaciji

Centar za menadžment, razvoj i planiranje – MDP Inicijative počeo je sa radom u aprilu 2002. godine u svojstvu tima za implementaciju „Projekta razvoja opština - MDP“ finansiranog od strane Švajcarske agencije za razvoj i saradnju - SDC.

U januaru 2008. godine, Centar je preregistrovan kao neprofitno i profesionalno udruženje čiji je cilj promocija i podrška održivom loklanom razvoju, dobroj upravi i demokratskim vrijednostima na prostoru Bosne i Hercegovine.